

Literatura llatina de l'època imperial

2014/2015

Codi: 100414

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500243 Estudis clàssics	OB	3	1
2500243 Estudis clàssics	OB	3	2
2500243 Estudis de Català i Clàssiques	OT	3	0
2500243 Estudis de Català i Clàssiques	OT	4	0
2501802 Estudis d'Espanyol i Clàssiques	OT	3	0
2501802 Estudis d'Espanyol i Clàssiques	OT	4	0
2501856 Estudis de Francés i de Clàssiques	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Cándida Ferrero Hernández

Correu electrònic: Candida.Ferrero@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura no hi ha prerequisits, tot i que és desitjable haver cursat l'assignatura de Literatura de l'època republicana.

Objectius

L'assignatura forma part de la matèria Literatura clàssica, i és una assignatura obligatòria al Grau d'Estudis Clàssics.

La seva orientació es apropa als estudiants vers un coneixement de la literatura i del fet literari que es produeix des de l'època d'August i fins al final del període imperial.

Els objectius formatius de l'assignatura es podrien simplificar de la següent manera:

1. Conèixer els autors, les obres i els gèneres de la literatura llatina d'època imperial.
2. Conèixer l'evolució històrica de la literatura llatina imperial i el seu context cultural, social i polític.
3. Conèixer la transmissió i preservació dels textos literaris romans d'època imperial.
4. Conèixer i valorar la pervivència i la influència de la literatura imperial en les literatures i cultures d'èpoques posteriors.
5. Llegir i comentar el *Ab urbe condita* de Tit Livi. (Pròleg i llibre XXI).

Competències

- Explicar un text literari, aplicant els propis coneixements literaris, mètrics i estilístics.

- Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els fenòmens literaris en els textos de lectura obligatòria i la seva recepció en les literatures occidentals.
2. Demostrar que es coneixen els principals manuals de literatura i les seves diferents orientacions.
3. Elaborar un comentari literari d'un text grec o llatí (segons correspongui) des del punt de vista formal i de contingut, identificant motius literaris, figures d'estil, retòriques i, si escau, formes mètriques.
4. Explicar, oralment o per escrit, temes, gèneres literaris, períodes, autors i obres, i la seva pervivència.
5. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
6. Reconèixer la definició i les característiques dels diversos gèneres literaris a partir dels textos metaliteraris i identificar-ne la realització en obres concretes.
7. Utilitzar amb eficàcia i de manera autònoma les eines filològiques bàsiques.

Continguts

La fonamentació teòrica tractarà els punts següents:

1. Concepte i límits d'allò que anomenem Literatura llatina de l'època imperial: límits cronològics generals i estètics.
2. La Roma imperial: límits històrics i sociopolítics.
3. Els gèneres literaris i la seva evolució a l'època imperial. Característiques generals i innovacions. Escriptura, lectura y difusió del llibre. Literatura i política. Innovacions literàries.
4. La historiografia com a gènere polític: Tit Livi i el model historiogràfic imperial.
5. La literatura llatina cristiana.

Metodologia

1) Les activitats dirigides versaran, equitativament, sobre la fonamentació teòrica de la matèria i el comentari literari de passatges escollits de diversos autors, dels quals s'extraurà també informació sobre realia. Es requerirà una actitud activa i participativa en les sessions de classe.

2) A les activitats supervisades, l'alumnat haurà de demostrar l'assoliment de conceptes teòrics i les habilitats adquirides en la pràctica del comentari a través de lliuraments periòdics sobre textos que la professora proposarà amb antelació a través del Campus virtual.

També haurà de seguir la tutorització a fi de preparar un treball que podrà exposar-se a classe.

3) Pel que fa a les activitats autònomes, serà imprescindible la recerca i gestió de la informació adequada a partir de les pautes donades a les classes i de les consultes fetes a través del CV i el comentari dels textos assignats a fi d'aplicar els coneixements adquirits i familiaritzar-se amb els instruments i el mètode filològic.

4) Totes les activitats seran qualificades.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides				
Exercicis de control a l'aula	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
Exposició teòrico- pràctica de la professora- Participació de l'estudiantat	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
Tipus: Supervisades				
Tutorització treballs- Seguiment Campus Virtual	9	0,36	3, 5, 7	
Tipus: Autònomes				
Estudi de manuals i comentari de textos literaris del període objecte d'estudi	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	

Avaluació

L'avaluació de l'estudiantat es farà a partir de la recollida de les evidències següents:

1. Presentació individual o en grup de comentaris i recensions sobre els autors treballats amb una periodicitat regular 20 %
2. Un treball de curs, tutoritzat 20 %
3. 1 Exercici final escrit teòric (30%) i 1 exercici pràctic (30%) 60 %

Nota:

Si la professora té dues o més evidències singulars de l'estudiant (treballs, controls i/o proves), aquest ja no podrà ser qualificat com a "no presentat".

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Aportacions comentaris a l'aula, lliurament de ressenyes a través del Campus Virtual	20 %	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Examen pràctic: comentari de text sobre la matèria	30 %	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Examen teòric sobre la matèria	30%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Treball de curs sobre una obra, autor o gènere literari de la literatura de l'època imperial	20%	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Obres generals sobre literatura llatina:

ALBRECHT, M. von, *Historia de la literatura romana desde Andrónico hasta Boecio*, Barcelona, 1997-99, 2 vols.

ANRW = *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt*, Berlin-New York, vol.I.2 i vols.II.30 en endavant.

BARDON, H., *La littérature latine inconnue*, 2 vols., Paris, 1952-1956.

BARDY, G.- DI NOLA, G., *Storia della letteratura cristiana antica latina*, Città del Vaticano, 1999 (edició actualitzada de la de 1929).

BAIER, Th. (Hrsg.), *Götter und menschliche Willensfreiheit : Von Lukan bis Silius Italicus*, München, 2012.

BAYET, J., *Literatura latina*, Barcelona, 1984.

BICKEL, E., *Historia de la literatura romana*, Madrid, 1982.

BIELER, L., *Historia de la literatura romana*, Madrid, 1969.

- BRAUND, S., M., *Latin Literature*, London-New York, 2002.
- CAVALLO, G.-FEDELI, P.-GIARDINA, A. (Edd.), *Lo Spazio letterario di Roma antica*, Roma, 1989- 1991, 5 vols.
- CITRONI, M., COSOLINO, F., LABATE, M., NARDUCCI, E., *Letteratura di Roma Antica*, Roma-Bari 1997.
- CODOÑER, C. (ed.), *Historia de la literatura latina*, Madrid, 1997.
- CONTE, G.B., *Latin Literature. A History*, Baltimore and London, 1994.
- CUPAIOLO, F., *Storia della letteratura latina. Forme letterarie, autori e società*, Napoli, 1994.
- FERRERO HERNÁNDEZ, C. (ed.), *Autores hispanos de la literatura latina clásica*, Bellaterra, 2011.
- FLOCCINI, N., *Argomenti e problemi di letteratura latina*, Milano, 1977.
- FONTAINE, J., *La littérature latine chrétienne*, Paris, 1970.
- FUHRMANN, M. (ed.), *Literatura romana*, Madrid, 1985.
- GENTILI, B.- STUPAZZINI, L.- SIMONETTI, M., *Storia della letteratura latina*, Roma, 1992.
- GIANOTTI, G.F.- PENNACINI, A., *Società e comunicazione letteraria di Roma antica*, Torino, 1986, 3 vols.
- GÓMEZ PALLARÈS, J., *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana*, UAB Bellaterra, 2003.
- GRIMAL, P., *La littérature latine*, Paris, 1994.
- HABINEK, Th., *The politics of Latin Literature: writing, identity and empire in Ancient Rome*, Princeton 1998.
- HABINEK, Th., *The world of Roman Song: from ritualized speech to social order*, Baltimore 2005.
- HARRISON, S., *A Companion to Latin Literature*, Oxford 2005.
- HERZOG, R.- SCHMIDT, P.L. (eds.), *Nouvelle histoire de la littérature latine*, Turnhout, 1993, Vols. 4 i 5.
- HUTCHINSON, G. O., *Latin Literature from Seneca to Juvenal. A Critical Study*, Oxford 1993.
- KENNEY, E.J.- CLAUSSEN, W. (eds.), *Historia de la literatura clásica. Vol. II: Literatura latina*, Madrid, 1989.
- LABRIOLLE, P., *Histoire de la littérature latine chrétienne*, Paris, 1947, 2 vols.
- LANA, I.- MALTESE, E.V., *Storia della civiltà letteraria greca e latina*, Torino, 1998, 3 vols.
- MARTIN, R.-GAILLARD, J., *Les genres littéraires à Rome*, Paris, 1981.
- PALADINI, V.-CASTORINA, E., *Storia della letteratura latina*, 2 vols., Bologna, 1969-1972.
- QUINN, K., *Texts and Contexts*, London 1979.
- ROSTAGNI, A., *Storia della letteratura latina*, Torino, 1964, 3 vols.
- SALLES, C., *Lire à Rome*, Paris, 1992.
- SULLIVAN, J.P., *Literatura and Politics in the Age of Nero*, Cornell 1985.
- TAPLIN, O. (ed.), *Literature in the Greek and Roman Worlds*, Oxford 2000.
- Edicionsi comentaris de Livi:
- Ab urbe condita*, Oxford : Oxford University Press, 1919-1974 (5 vols.)
- Ab urbe condita, Stvtgardiae* : Teubner, 1966- (Lib.21-22).
- Història de Roma; introducció d'Antonio Fontán ; text revisat, traduïdo i notes d'Antoni Cobos*, Barcelona : Fundació Bernat Metge, 2002-, vols. 1, 2 i 11.
- Ab urbe condita. Libro XXI*, Madrid : Gredos, 1971.
- Da Sagunto a Zama : pagine della terza decade*, Torino : S. Lattes, 1957.
- Els Orígens de Roma : Ab urbe condita liber I; introducció, traduïdo i notes de Bàrbara Matas i Bellés*, Barcelona : Edicions de la Magrana, 1999.
- Hannibal : the scourge of Rome : being selections from Livy XXI*, London : Cambridge University press, 1976.
- Libro XXI (edición, estudio preliminar y comentario de Vallejo)*, Madrid : Instituto "Antonio de Nebrija", 1946.
- LIVY in fourteen volumes*, London : William Heinemann, 1964-1976.
- Storia di Roma: Libri XXI-XXII*, Milano : Arnoldo Mondadori, 1998.
- TITO LIVIO e le istituzioni giuridiche e politiche dei romani . Testi interpretati da Luigi Labruna* Publicació Napoli : Edizioni Scientifiche Italiane, 1984.